

Agenda

VOLTA OPLEIDINGEN

De volgende opleidingen organiseren we nog steeds in een open aanbod.

Alle provincies

BA4: gewaarschuwden

BA5: vakbekwamen

VCA: basisopleiding

Ledverlichting van Ontwerp tot Installatie

De volgende opleidingen organiseren we op basis van jullie vraag en wensen:

Alle provincies

Het AREI: oude en nieuwe huishoudelijke installaties

Netsystemen

Kabelberekeningen elektrische LS-installaties

Overstroom beschermingstoestellen in LS-installaties

Kortsluitstroomberekeningen

Coördinatie en filiatie van beveiligingen

Brandbeveiliging volgens NBN S21-100NL

Eilandwerking: net-interactieve omvormers

IP-poort tot IoT: een thuisnetwerk in de praktijk

Gestructureerde databekabeling

Mentoropleiding

Laadinfrastructuur: de missing link in elektrische mobiliteit

Verschillende (vaste) locaties in Vlaanderen

Werken op hoogte: rolsteiger

Werken op hoogte: schaarlift of telescooplift

Duurzame installatietechniek: een luchtdichte elektrotechnische installatie realiseren

Brugge & Herentals

Componentenkennis (praktijkopleiding)

Haasrode & Brugge

Het confectioneren van kabels (praktijkopleiding)

Materialenkennis (praktijkopleiding)

Monteren van kanalisaties (praktijkopleiding)

Anderlecht

Initiatie in mechanische ventilatie

Kijk op www.volta-org.be voor de meest actuele opleidingsdata of geef het ons door als geen enkele datum en/of locatie voor je past.

LICHTDAG - 12 SEPTEMBER 2017

Het Gentse Laboratorium voor Lichttechnologie blaast dit jaar 20 kaarsjes uit en viert dit met een groot evenement rond verlichting: Lichtdag.

In het kader van ons project 'Slimme Verlichting' geeft Volta tijdens Lichtdag enkele lezingen specifiek voor de elektro-installateur. Tijdens de ontbijtsessie inclusief workshop kan je hands-on experimenteren met allerlei aspecten van verlichting. Ook de rondleiding in het laboratorium is een echte aanrader!

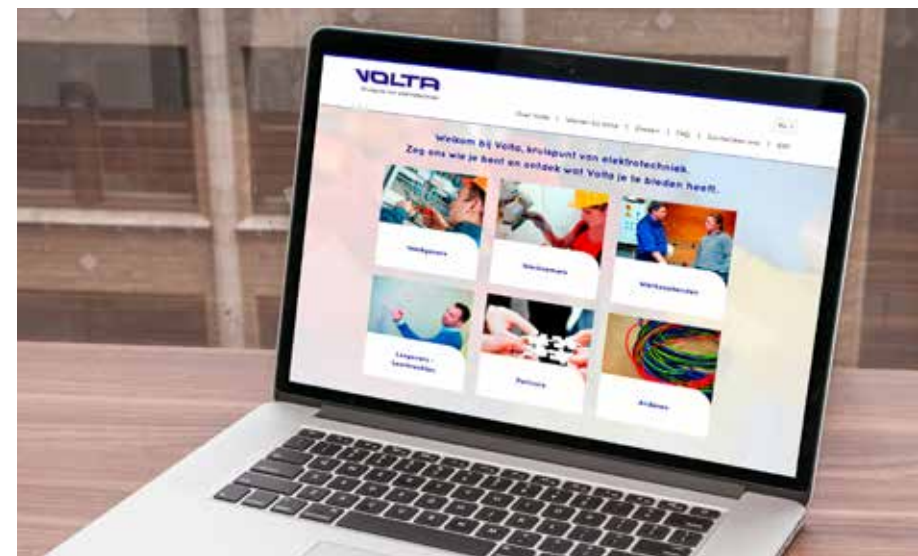
Lichtdag is een gratis evenement en gaat door op de Technologicampus van KU Leuven in Gent. Het volledige programma en een link naar de inschrijvingsmodule vind je op www.volta-org.be.

Meer info en inschrijven op www.volta-org.be of contacteer **Anne Van Ruysseveldt** anne.vanruysseveldt@volta-org.be 02 431 05 85.

Een nieuwe website voor Volta

Sinds 6 juni staat de nieuwe website van Volta online. Deze komt volledig tegemoet aan onze wens om jou optimaal op de hoogte te houden van het meeste actuele nieuws binnen de elektrotechnische sector. De nieuwe website is overzichtelijk en vereenvoudigd, zodat je steeds via de snelste

weg de informatie vindt die je zoekt.

Binnen enkele maanden gaan we nog een stapje verder. Meer daarover in onze volgende watt.

Veel surfplezier op www.volta-org.be

Vormelek, Tecnolec en FBZ zijn sectorale organen van en voor de werkgevers en arbeiders uit de elektrotechnische sector, meer bepaald het paritair subcomité voor de elektriciens: installatie en distributie (PSC 149.01). Ze zijn opgericht door de sociale partners - beroepsfederaties en vakbonden - van deze sector om bedrijven en arbeiders met raad en daad bij te staan.

Contactgegevens Volta

Voor vragen over je persoonlijk dossier, aanvullende vergoedingen of de eindejaarspremie: fbz-fse@volta-org.be of 02 478 86 95.

Voor vragen over het sectoraal pensioenstelsel: pensioen.pension@volta-org.be of 02 478 86 97.

Voor vragen over opleidingen, competentiebeheer, individueel recht of outplacement: vormelek-formelec@volta-org.be of 02 476 16 76.

Voor vragen over techniek of reglementering: tad@volta-org.be of 02 476 16 76.

Vormelek, Tecnolec en FBZ bundelen hun krachten en vormen samen VOLTA.

VOLTA
Kruispunt van elektrotechniek

Tel 02 476 16 76
Fax 02 476 17 76

Marlylaan 15/8
1120 Brussel

info@volta-org.be
www.volta-org.be

3

JUNI
2017

watt

Het nieuws uit de elektrotechnische sector

et OpleidingsCV bij uitdiensttreding

Tijdens je loopbaan doe je heel wat ervaring op en evolueer je als persoon. Soms besef je dan dat het tijd wordt om je horizon te verruimen. Of soms moet je noodgedwongen op zoek naar een andere job.

In beide gevallen is een bewijs van alle ervaring en kennis die je hebt opgebouwd mooi meegenomen. Hiervoor ontwikkelde Vormelek het OpleidingsCV, een online overzichtstool voor al je gevolgde opleidingen, behaalde certificaten, attesten, uitgeoefende beroepen en de daaraan verbonden taken. Het OpleidingsCV wordt aangevuld en bijgehouden

door je (ex-)werkgevers. Wist je dat je werkgever(s) verplicht is (zijn) jou bij uitdiensttreding een papieren versie van je OpleidingsCV te geven? Dit geldt ook voor alle originele attesten van opleidingen en certificaten op jouw naam.

En uiteraard kan je ook nog na je uitdiensttreding jouw OpleidingsCV bekijken. Je gebruikersnaam en paswoord blijven actief. De opleidingen die je onder je volgende werkgever uit de sector volgt, worden gewoon bij je bestaand OpleidingsCV gevoegd.

Gebruikersnaam/paswoord vergeten? Vraag je nieuwe logingegevens aan via info@volta-org.be.

technologie

opleiding

personeel

Voorwoord

Wie net zoals ik uitkijkt naar de zomer heeft geluk, want eindelijk is het bijna zo ver! In de nieuwe watt tonen we je enkele specifieke, nuttige toepassingen van jouw OpleidingsCV. Verder zetten we graag de voordelen van elektrische wagens in de kijker en binnen dit thema bieden we dan ook de opleiding 'Laadinfrastructuur' aan. Ken je trouwens Mypension.be al? Ontdek meer over dit online pensioenplatform op de volgende pagina. Ook het gebruikelijke agenda-overzicht vind je terug in deze watt.

Op een bruisende zomer en veel leesplezier!

Peter Claeys,
Directeur Volta

VOLTA
Kruispunt van elektrotechniek

Jouw persoonlijk pensioendossier

Ben je nieuwsgierig naar de datum waarop je met (vervroegd) pensioen kan gaan? Neem dan gauw een kijkje op Mypension.be.

Mypension.be is het online portaal waarop je alle informatie over wettelijke (eerste pijler) en aanvullende pensioenen (tweede pijler) terugvindt. Mypension.be is er niet alleen voor de gepensioneerde of diegenen die bijna op pensioen gaan, maar evengoed voor jou, als actieve werknemer.

Inloggen doe je met je elektronische identiteitskaart via een kaartlezer en je pincode, of met een token. Zodra je bent ingelogd, beland je op jouw persoonlijk pensioendossier.

Via het luik 'Mijn wettelijk pensioen', ook wel de eerste pijler genoemd, kan je:

- jouw contactgegevens beheeren en, indien nodig, wijzigen;
- een overzicht van je loopbaangegevens raadplegen en eventuele fouten signaleren;
- bekijken wanneer je met pensioen kan gaan;
- de stand van zaken van je dossier opvolgen;
- je pensioen online aanvragen en opvolgen.

Naast het wettelijk pensioen georganiseerd door de overheid, bestaat er ook een 'aanvullend pensioen', oftewel de tweede pijler. Dit pensioen, waarmee je wettelijke pensioen kan aanvullen, wordt in het geval van onze sector PSC 149.01 volledig

gefinancierd door je werkgever, die voor jou een jaarlijkse pensioenbijdrage levert.

Via het luik 'mijn aanvullend pensioen' kan je:

- bekijken welke verzekeraar of fonds je aanvullend pensioen beheert;
- bekijken hoeveel rechten je al hebt opgebouwd;
- een overzicht van je pensioenplannen raadplegen.

Hulp nodig? Bel het gratis nummer 1765 of contacteer de FBZ-helpdesk via 02 478 86 97 of pensioen.pension@volta-org.be.

Groen en betaalbaar

Het gaat razendsnel op de markt van de elektrische wagens, oftewel, EV's (Electrical Vehicles). Maar welke EV past nu het best bij jouw wagenpark?

Rijbereik

Bij de keuze van een wagen bepaal je eerst je gebruiksprofiel. Leg je meer dan 400 km per dag af, dan is het door het gebrek aan snelladers voorlopig nog niet gunstig om voor een EV te kiezen. Tijdens de werkweek rijden we meestal slechts 30 - 80 km per dag, dus dan kan het weer wel. Bij het rijbereik van een EV kijk je altijd naar het reëel rijbereik, dat de afgelopen jaren bij veel autoproducenten sterk is gestegen.

Batterijcapaciteit

De capaciteit en manier van laden van de batterijen bepalen het totale rijbereik en de laadsnelheid. Bij een EV is er na verloop van tijd altijd een daling van de batterijcapaciteit: zo'n 20-30% na 5 jaar. Bij de meeste modellen kan je later je batterijcapaciteit updaten. En zelfs bij een batterijvernieuwing is je gebruikskost nog altijd lager dan bij een ander type wagen.

Laadsystemen

De eenvoudigste manier om een wagen op te laden is via een stopcontact, TYPE 1. Een TYPE 1 -lader is ontworpen om gedurende een beperkte tijd max. 16 A aan te leveren. Zekeringen kunnen doorslaan als je een EV urenlang oplaadt. Daarom zijn laadpalen absoluut aangewezen en zullen ze zelfs verplicht worden.

Als je de EV moet opladen via een standaard stopcontact, biedt TYPE 2-lader de oplossing. Om te communiceren met de laadpaal wordt aan het andere einde van de laadkabel een stekker van TYPE 2 aangebracht: de zogeheten Mennekes-aansluiting.

Laadpalen noemen we TYPE 3. Deze zijn ontwikkeld om veilig te laden met hogere stromen.

Voordelen

- 50% lagere verbruikskost
- Geen CO₂- en bijna geen NO_x-uitstoot
- 35% lagere onderhoudskost
- Geluidloos

Nadelen

- Grote investering
- (Nog) beperkte laadinfrastructuur
- Capaciteitsdaling van de batterij
- (Nog) relatief laag rijbereik en snelheid

Het vermogen van een laadpaal varieert van 3,7 tot 22 kW. Laadpalen zorgen ervoor dat een gemiddelde EV 60% sneller geladen kan worden.

Fast Chargers zijn TYPE 4. Bij een Fast Charger wordt de batterij in 30 minuten voor 80% opgeladen. De hoge kostprijs en het hoge laadvermogen maken deze installatie ongeschikt voor thuisladen.

Prijs

De prijzen van EV's liggen tussen de € 22.000 en € 39.000. Het is een dure investering, maar de totale gebruikskost ligt echter in dezelfde lijn als benzine- of dieselwagens. Dit komt door 3 zaken: fiscaliteit, verbruikskost en onderhoud. Vlaanderen is EV-vriendelijk: voor particulieren is er bij aankoop van een EV een zero-emissiepremie van € 3.500 tot € 4.000. Ook zijn de belasting op in verkeerstelling (BIV) en de jaarlijkse verkeersbelasting

gratis tot 31/12/2020. Voor vennootschappen is de EV zelfs 120% aftrekbaar. Ook de onderhoudskosten liggen ongeveer 35% lager.

Milieuvriendelijk

EV's stoten geen CO₂ uit. Deze Zero Emission is absoluut nodig willen we tegen 2050 onze CO₂-uitstoot met 80% verminderen. En ook voor onze gezondheid is EV rijden veel beter, gezien er geen stikstofoxide-uitstoot is, zoals bij dieselwagens, en bijna geen fijnstof.

Installatiekost

Het prijskaartje voor het installeren van een laadpaal in je bedrijf valt goed mee: de kosten voor de aankoop en de plaatsing zijn 120% aftrekbaar en het elektriciteitsverbruik zelf is 75% aftrekbaar. Is een EV ook iets voor jouw bedrijf?

Philippe Awouters,
Clean Air Lovers & Lobbyists

Meer weten? Surf naar www.egear.be, www.asbe.be, www.milieuvriendelijkevoertuigen.be of www.call4cleanair.be.

Opleiding in de kijker: laadinfrastructuur

In het kader van de klimaatdoelstellingen van de Europese overheid, merken we dat elektrische voertuigen steeds meer terrein winnen. Maar om deze wagens op een comfortabele manier te kunnen gebruiken, is er nood aan een uitgebreide en efficiënte laadinfrastructuur.

Volgens de krant De Tijd is de inschrijving van elektrische voertuigen met 41% gestegen in het eerste kwartaal van 2017. Niet alleen het klimaat, maar ook de mogelijkheid tot het goedkoop opladen van deze wagens speelt een rol in deze toename.

En omdat de vraag naar elektro-installateurs van dergelijke laadsystemen bijgevolg steeds groter wordt, organiseert Volta vanaf dit najaar de nieuwe opleiding 'Laadinfrastructuur'.

- Op het programma:
- de diverse mogelijkheden binnen de laadinfrastructuur;
  - de technologie achter de laadsystemen;
  - de voorwaarden voor een correcte installatie;
  - mode 3-laadinfrastructuur;
  - praktijkcases;
  - ...

Na deze opleiding hebben de deelnemers voldoende achtergrond om klanten een advies op maat te geven over de verschillende mogelijkheden en hen aldus te helpen hun wagenpark snel en comfortabel op te laden.

Meer info op www.volta-org.be.

